

Як уберегти ся від коронавірусу

2019-nCoV
CORONAVIRUS

«Коронавіруси» — це велика родина респіраторних вірусів, які можуть спричиняти захворювання: від звичайної застуди до тяжкого гострого респіраторного синдрому.

Вони існують у природі вже дуже й дуже давно (хоч людство дізналося про них усього кілька десятиліть тому), постійно персистуючи (поширючись) переважно серед тварин. Важливо пам'ятати, що це РНК-віруси, тобто їхня генетична інформація може бути доволі нестабільною, маючи підвищений рівень генетичних помилок і варіацій під час реплікації (самовідтворення генетичної інформації).

Щоб новий коронавірус передався від тварини до людини і поширився серед людської популяції, має статися збіг багатьох обставин.

- ❖ По-перше, варіант вірусу повинен бути здатним долати міжвидовий бар'єр, заражати саме людину. Подруге, на його шляху має зустрітися сприйнятливий, вразливий індивід. Нерідко це може бути людина із послабленим імунітетом, супутнім або хронічним захворюванням.
- ❖ По-третє, для подальшого зараження популяції необхідні успішна реплікація та розмноження вірусу в організмі господаря (носія).
- ❖ По-четверте, сприятливі для передачі інфекції фактори довкілля. У даному випадку це густонаселеність регіону та кліматичні умови.
- ❖ По-п'яте, певну роль у зростанні масштабів захворюваності може також відігравати той факт, що китайці багато і виснажено працюють та мало відпочивають: за таких умов опірні сили організму можуть ослаблюватися.

Наразі немає підстав припускати, що вірус 2019-nCoV зміг «утекти» з лабораторії – існують більш очікувані й імовірні (хоч і поки що не підтвержені) пояснення його появи. На користь цього може свідчити нещодавня історія появи інших коронавірусів – так званих SARS і MERS. SARS спричинив спалах у 2002-2003 роках, теж у Китаї. Люди заразилися збудником від дрібних хижих ссавців – пальмових цівет (саме їх підозрюють як носіїв штаму 2019-nCoV). Рівень смертності серед хворих сягав 10%. MERS поширився через десятиліття в Саудівській Аравії. Носієм збудника були верблюди.

Рівень смертності серед людей перевищив 30%. Загалом, коронавіруси можуть виділятися від багатьох диких та свійських тварин – кажанів, великої рогатої худоби, птахів, кроликів, собак, котів та інших, – але ймовірність підхопити їх доволі низька.

Чимало хвилювань викликало питання можливості передачі вірусу через поштові відправлення. Багато українців справді замовляють товари в китайських інтернет-магазинах. Наразі про тривалість виживання нового вірусу у довкіллі немає точних даних. Поки немає підстав вважати, що вірус 2019-nCoV зміг би зберігатись у поштових відправленнях, що транспортуються з Китаю до України щонайменше 2 тижні.

Звичайно, якщо відправлення не містить біологічних рідин. Через одяг, техніку й інші товари хвилюватися не варто.

Наразі вакцини проти нового коронавірусу 2019-nCoV ще не існує. Як не існує поки специфічних противірусних засобів від нього. Тому засоби, що можуть пропонуватися на сайтах оголошень або деінде у мережі чи при особистому спілкуванні, – це спроби шахрайства з використанням панічних настроїв, що можуть роздмухуватись у суспільстві.

Дослідникам і медикам уже вдалося розшифрувати геном віrusу, встановити тривалість інкубаційного періоду (2-14 днів) та вилікувати частину пацієнтів. Припускається також, що особи, які не належать до найбільш вразливих щодо цього віrusу категорій населення, можуть переносити захворювання «на ногах», у полегшений формі, з менш істотними симптомами. З одного боку, це добре, з іншого – погано, адже людина може переносити віrus і навіть не здогадуватися про це.

Стандартні рекомендації ВООЗ для широкої громадськості щодо зменшення впливу та передачі низки хвороб:

- часто мити руки або обробляти дезінфекуючими засобами;
- під час кашлю та чхання прикрийте рот і ніс зігнутим ліктям або паперовою хусткою. Використану хустку варто негайно викинути та помити руки;
- уникайте тісного контакту з усіма, хто має гарячку та кашель;
- якщо маєте підвищену температуру тіла, кашель і утруднене дихання, як найшвидше зверніться до лікаря та поділіться з ним попередньою історією подорожей;
- відвідуючи живі ринки в районах, в яких зараз фіксуються випадки нового коронавірусу, уникайте прямого незахищеного контакту з живими тваринами та поверхнями, які контакнують з тваринами;
- не споживайте сиріх чи недостатньо термічно оброблених тваринних продуктів. Із сирим м'ясом, молоком чи органами тварин слід поводитися обережно, щоб уникнути перехресного забруднення.

